

Sarpsborg
kommune

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
12/01413-5

Dato:
02.05.2012

Høringsuttalelse fra Sarpsborg kommune, NOU 2012:1 - Til barnas beste - Ny lovgivning for barnehagene

Plan- og økonomiutvalget behandlet i møte 26.04.2012 høringsuttalelse i ovenfor nevnte sak.

Sarpsborg kommune sender med dette over høringsuttalelse vedrørende forslag til ny lovgivning for barnehagene. Høringsuttalelsen fremgår av saksutskriften som vedlegges

Brevet sendes kun elektronisk til postmottak@kd.dep.no

Med hilsen

Elisabeth Grønberg Langvik
Rådgiver
Enhet utvikling oppvekst

Vedlegg:
Saksutskrift - Høringsuttalelse

Saksbehandler: Elisabeth Grønberg Langvik, Enhet utvikling oppvekst

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 12/01413-2
Saksbehandler Elisabeth Grønberg Langvik

Saksgang
Plan- og økonomiutvalget

Møtedato
26.04.2012

Sak nr.

Høringsuttalelse fra Sarpsborg kommune, NOU 2012:1 - Til barnas beste - Ny lovgivning for barnehagene.

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.
Følgende har vært medsaksbehandlere:

Vedlegg: **NOU 2012;1 Til barnas beste**

Sammendrag:

Ved kongelig resolusjon 25. juni 2010 ble det oppnevnt et offentlig utvalg som skulle se på barnehageloven med forskrifter. 16. januar 2012 ble NOU 2012:1 til barnas beste – Ny lovgivning for barnehagene avgitt til Kunnskapsdepartementet fra Barnehageutvalget. NOUen ble deretter sendt ut på høring med høringsfrist 04.05.12. Enhet spesial pedagogiske tiltak, kommunale og ikke-kommunale barnehager har hatt anledning til å komme med innspill.

Utvalgets mandat har vært å foreta en helhetlig gjennomgang av barnehageloven med forskrifter for å se om styringsverktøyet er godt nok tilpasset dagens og fremtidens barnehagesektor. Utvalget har vurdert:

- Behovet for nasjonal regulering i forhold til lokale prioriteringer
- Lovregulering som styringsvirkemiddel i forhold til andre styringsvirkemidler
- Om regelverket bør inneholde flere kvalitetsbestemmelser
- Kommunenes behov for styring med barnehagetilbudet i kommunen som lokal barnehagemyndighet
- Hvordan videreutvikle tilsynet på barnehageområdet; statlig – kommunalt
- Hvilken kompetanse som bør være tilstede på de ulike forvaltningsnivåene for å sikre at barnehagetilbudet drives og utvikles i tråd med rammeplan og barnehagelov.

Sarpsborg kommune mener at utvalget har gjort en grundig jobb med NOU 2012:1. Kapitlene er godt utredet og får frem de uenighetene som har vært i gruppa gjennom arbeidet. Utredningen består av 24 kapitler. Sarpsborg kommune har valgt å gi høringsuttalelse med bakgrunn i de kapitlene hvor utvalget kommer med forslag til endringer i eksisterende lovverk og som vil gi kommunen nye utfordringer. Sarpsborg kommune har spesielt sett på:

Kapitel 12 – Barna og foreldrene i barnehagen

Kapitel 13 – Et system for tilsyn med barnehagesektoren

Kapitel 14 - Den lokale barnehagemyndigheten

Kapitel 15 - Barnehageeier

Kapitel 16 – Kvalitetssikrende bestemmelser i barnehagen

Kapitel 17 – Familiebarnehagen

Kapitel 18 – Barn med særlige behov

Avslutningsvis bemerkes de økonomiske konsekvenser av ny barnehagelov vil gi kommunen fremover.

Sarpsborg kommune er av den oppfatning at innføring av ny barnehagelov som foreslått vil påføre kommunen uforholdsmessig store utgifter, samtidig som den vil redusere kommunens handlingsrom og styringsrett innenfor barnehageområdet. Sarpsborg kommune mener at flere av forslagene ikke er i tråd med ønsket utvikling i egen kommune.

Utredning:

Kapittel 12 - Barna og foreldrene i barnehagen:

Barnehageloven regulerer en virksomhet hvor hovedbrukerne er de yngste medlemmene i samfunnet – barn under opplæringspliktig alder. For å ivareta denne brukergruppa, anser utvalget det som særdeles viktig at ny barnehagelov inneholder mekanismer som sikrer et best mulig tilbud for barna og er til beste for dem. Foreldrene er en særdeles viktig samarbeidspartner for de ansatte i barnehagen, og daglig kontakt/dialog er avgjørende for barnets trivsel og utvikling. En styrking av det nasjonale regelverket for barnehagene, til barnets beste, vil harmonere med regelverket for opplæringen og styrke det helhetlige læringsløpet. Det vil være med å sikre barndommens egenverdi og fremme barnets beste. Samtidig vil det være med å sikre barn en trygg og likeverdig fremtid. Utvalget foreslår at det tas inn følgende tekst i loven: "Ved anvendelse av bestemmelsene i denne loven skal det legges til avgjørende vekt på barnets beste." Dette tilsvarer bestemmelsen om barnets beste i barnevernloven § 4-1 og kan også ses i sammenheng med FNs barnekonvensjon art. 3.1-3.3. Sarpsborg bystyre har tidligere vedtatt at barnehagen er til for barn gjennom Oppvekst- og utdanningspolitisk plattform for Sarpsborg kommune. Dette er ytterligere stadfestet i kommunedel plan for barnehageområde 2011-2023 for Sarpsborg kommune.

Sarpsborg kommune støtter dette forslaget, og ser at det vil sikre at barnets beste vil bli ansett som viktigst og som avgjørende faktor fremfor andre samfunns interesser.

Utvalget har i sin utredning presisert at det i lovteksten bør fremkomme at barns syn skal vektlegges i samsvar med alder og egne forutsetninger. I tillegg anbefales det at kommunene står fritt til å bestemme om de vil etablere kommunalt/lokalt foreldreutvalg for barnehager. Dog presiserer utvalget at foreldre og barn i større grad enn gjeldende ordning tilsier gis større juridiske virkemidler til å ivareta egne interesser.

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til forslaget.

Ved godkjenning av barnehager stilles det i gjeldende lovverk krav til lokaler og uteområde, jfr. blant annet forskrift om miljørettet helsevern i skole og barnehage. Denne forskriften stiller også krav til barnehagen om å fremme trivsel og gode psykososiale forhold. I forhold til gjeldende regelverk er det helsemyndigheten i kommunen som har det overordnede tilsynsansvaret med kravene i denne forskriften. Barnehageloven gir ikke føringer for det psykososiale miljøet i barnehagen, og skiller seg vesentlig fra de retningslinjer som er gitt skolene via opplæringsloven og for arbeidslivet generelt. Utvalget forslår at det innføres en rettslig plikt i barnehageloven som sikrer barns rett til et godt psykososialt miljø, noe som også er vesentlig for et helhetlig læringsløp. Utvalget foreslår videre at foreldre, foreldreråd og samarbeidsutvalg gis klagerett overfor barnehageeier dersom tiltak/vedtak ikke fører til ønsket endring eller er i tråd med lovverket. Dersom klagen ikke imøtekommes er tilsynsmyndighet og fylkesmannen riktige adressater.

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til at barnas rett til et godt fysisk og psykososialt miljø i barnehagen fremkommer som foreslått i § 8 i ny barnehagelov. I tillegg bør det inngå en ny

setning i § 8 nytt 3.ledd: Barnehageeier skal holde kommunens barnehagemyndighet orientert om mulige avvik og hvilke endringstiltak som iverksettes.

Kapittel 13 – Et system for tilsyn med barnehagesektoren:

Gjeldene lovverk innebærer at kommunen som barnehagemyndighet er gitt ansvar til å godkjenne barnehager, betale ut tilskudd og veilede om regelverk og kvalitet. I tillegg til disse myndighetsoppgavene er kommunen gitt tilsynsansvar. Tilsyn gjennomføres planmessig ved anmeldte besøk og tilfeldig ved uanmeldte besøk. Et godt tilsyn skal forebygge lovbrudd og sikre kvaliteten. Utvalget ser det som nødvendig at lovhjemlene for tilsyn videreføres, både for å sikre at den enkelte barnehageeierens drift av barnehagene er i samsvar med loven og for å kontrollere at kommunene ivaretar sine oppgaver som barnehagemyndighet.

Utvalget er delt i synet på hvem som skal føre tilsyn med barnehagene. Flertallet i utvalget vurderer det som mest hensiktsmessig at kommunene fortsatt ivaretar dette ansvaret. Til tross for at kommunens ulike myndighetsroller og balansegangen mellom disse rollene er krevende og utfordrende, mener utvalget at det å trekke ut en enkelt forvaltningsoppgave ikke endrer det forhold at kommunen fortsatt vil være i en krevende rolle når den både skal eie barnehager og forvalte regelverk og økonomi for kommunale og ikke – kommunale barnehager. Utvalget mener at kommunen som barnehagemyndighet må sikre at myndighetsrollen som helhet utføres lovlig, profesjonelt og uhildet fremfor at fokuset rettes mot å trekke ut en oppgave. En eventuell flytting av tilsynsoppgaven kan i tillegg medføre at kommunen mister verdifull kompetanse som også ivaretar andre myndighetsoppgaver på barnehagefeltet.

Utvalgets mindretall foreslår at det opprettes et eget statlig tilsyn som organiseres uavhengig av de instanser som ellers har myndighets- og veiledningsansvar.

Sarpsborg kommune støtter utvalgets flertall. En sentral/statlig tilsynsordning vil ikke ha samme lokalkunnskap som et kommunalt tilsyn noe som er særdeles viktig. Et sentralt tilsyn vil innebære ressursoppbygging langt unna den enkelte barnehage og kommune og et slikt tilsyn må i all hovedsak praktisere skriftlig/ automatisert tilsyn. Sarpsborg kommune deler også flertallets bekymring om at nedbygging av tilsynsansvaret i kommunen fort vil kunne innebære svekking av den generelle kompetanse på barnehage på kommunenivå.

Et samlet utvalg foreslår at tilsynet kan gi barnehageeier pålegg om å etterkomme krav som avdekkes ved tilsyn. Videre at tilsynet i særlige tilfeller kan vedta reduksjon i foreldrebetaling, tidsbegrenset eller varig stenging dersom pålegg ikke etterkommes eller lar seg etterkomme. Dersom en barnehage drives i strid med loven, og lovbruddene bevisst ikke blir rettet, vil dette være en mangel ved kvaliteten som foreldre ikke bør betale for. Midlertidig eller varig stenging er de mest inngripende tiltakene som kan iverksettes og et slikt vedtak kan kun benyttes i særlige unntakstilfeller, der andre tiltak ikke har ført frem, og hensynet til barnas beste tilsier at det ikke er forsvarlig med videre barnehagedrift.

Et tilsyn vil medføre at det utarbeides en tilsynsrapport, og eventuelle pålegg og andre reaksjoner vil fremkomme i rapporten. Utvalget vurderer at kunnskapen om tilstanden i den enkelte barnehage har en interesse for allmennheten som tilsier at tilsynsmyndigheten på eget initiativ bør offentliggjøre resultatene fra tilsyn, så langt dette ikke kommer i strid med forvaltningslovens regler om taushetsplikt. Utvalget foreslår å lovfeste dette som en pliktig del av tilsynsansvaret. En slik praksis kan bidra til å avhjelpe kommunens dobbeltrolle i tilsynsvirksomheten.

Sarpsborg kommune er enig i forslagene og ser at denne praksisen vil gi stor fokus på barnets beste, samtidig som både barnehageeier og tilsynsmyndighet gis et selvstendig ansvar for å bidra til rask endring.

Etter barnehageloven av 2005 fører fylkesmannen tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, i tidligere barnehagelov hadde fylkesmannen hjemmel til å føre tilsyn med den enkelte barnehage, men ikke med den enkelte kommunes myndighetsutøvelse. Utvalget foreslår at fylkesmannens tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet videreføres, og at det i tillegg gis en ny særskilt hjemmel for fylkesmannen til å kunne føre tilsyn med den enkelte barnehage. Nytt forslag åpner opp for både tidligere og gjeldende praksis.

Sarpsborg kommune ser at en ny særskilt hjemmel kan være en styrke både for barnas og den enkelte barnehageeiers rettstilling, samt en støtte for kommunen - særlig med tanke på kommunens dobbeltrollensom eier og barnehagemyndighet. I tillegg kan ny ordning gi fylkesmannen en dobbeltrolle idet fylkesmannen både er klageinstans og har tilsynsansvar overfor barnehagemyndighet.

Sarpsborg kommune gir sin tilslutning til forslaget. I tillegg bør det i lovteksten § 29 ev. i forskrift fremkomme hva som er særlige grunner. Sarpsborg kommune er av den oppfatning at særlige grunner for at fylkesmannen skal gjennomføre enkelt tilsyn med barnehager bør være knyttet til ønske om bistand fra kommunen eller at et tilsyn fra kommunens side ikke kan gjennomføres på en uhildet måte eller at kommunen ikke har gjennomført sitt tilsynsansvar på en tilfredsstillende måte.

Kapittel 14 – Den lokale barnehagemyndigheten:

Kommunen som lokal barnehagemyndighet har et overordnet ansvar for å sikre at alle barn får et godt barnehagetilbud. Myndighetsoppgavene omfatter alle barnehager, både kommunale og ikke- kommunale.

Det antas at innføring av maksimalpris har hatt stor betydning for at flere har benyttet seg av tilbud om barnehageplass, og utvalgets flertall mener foreldrebetalingen fortsatt bør reguleres av staten for å unngå at økonomiske faktorer hindrer barnas mulighet for å benytte barnehage.

Et mindretall i utvalget (ett medlem) mener at ordningen med statlig fastsatt maksimalpris er uheldig når ansvaret for barnehagene er lagt til kommunene og foreslår derfor at maksimalprisordningen opphøres.

Sarpsborg kommune støtter utvalgets flertall. Staten oppfordres i tillegg til å vurdere gratis barnehagetilbud for alle, tilsvarende regler knyttet til grunnskolen.

Utvalget foreslår at dagens regler om søskenmoderasjon videreføres, men at bestemmelsene flyttes fra forskrift til lov. Videre foreslår utvalget at alle kommuner skal ha inntektsgraderte betalingssatser, og at departementet får hjemmel til å gi forskrift om minimumssatser for inntektsgradert betaling og fritak for barnefamilier med lav betalingsevne.

For Sarpsborg kommune vil ikke utvalgets forslag bety noen endringer, da kommunen har inntektsgraderte betalingssatser. Sarpsborg kommune støtter utvalgets forslag.

Kommunens godkjenningmyndighet foreslås videreført. I tillegg foreslår utvalget å lovfeste at kommunen i vurderingen av barnehagens egnethet kan legge vekt på om barnehageeier og andre personer som vil ha vesentlig innflytelse på virksomheten er egnet til å drive barnehage.

I vurderingen av egnethet er det særdeles viktig at det fremgår noen kriterier som skal vektlegges slik at kommunens skjønn ikke blir benyttet uvilkårlig og slik at barnehageeier til enhver tid vet hva som vektlegges.

Sarpsborg kommune støtter utvalgets forslag og ser at dette vil sikre at barnas beste gis fokus.

Utvalget anser det som prinsipielt betenkelig at retten til plass er knyttet til om barnet blir født før eller etter 1. september, men foreslår ingen lovendring. Kommunen skal fortsatt ha ett opptak i året. Sarpsborg kommune har ett hovedopptak i året med søknadsfrist 1. mars, og utover det løpende opptak. Det kommunen bestreber seg på er å fokusere på rett til plass for alle barn som blir ett år inneværende år – likeverd prinsippet, og er samsvarende med etablert ordning for grunnskolen.

Sarpsborg kommune anbefaler at ny § 6,2.ledd endres som følger: Barn som fyller ett år senest innen utgangen av desember det året det søkes barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august.

Krav til barnehagefaglig personale i kommuneadministrasjonen over barnehagenivå har tidligere vært foreslått, blant annet av Østbergutvalgets og Brennautvalgets utredninger (NOU 2010:7 og NOU 2010:8). Departementet har tidligere bemerket at kommunene forutsettes å ha tilstrekkelig kompetanse til å oppfylle sine forpliktelser etter barnehage-loven. Dette er samsvarende med gjeldene kommunelov som stiller krav til at kommunene skal ha et forsvarlig system for å ivareta lovpålagte oppgaver og uten videre krav om intern organisering. I forhold til skolefaglig kompetanse i kommunene er det påpekt at kommunens administrasjon skal ha kompetanse over skolenivå. Tilsvarende er ikke gjort i forhold til barnehageområdet. Utvalget foreslår at det inntas en bestemmelse i ny barnehage-lov som ivaretar tilsvarende forventning på barnehageområdet.

Sarpsborg kommune er enig i at det er en forutsetning at kommunen som barnehagemyndighet har tilstrekkelig med kompetanse for å utføre sine oppgaver og dernest at kommunen søker å innhente ny/annen kunnskap der det er nødvendig. En tydeliggjøring av dette i loven som foreslått av utvalget, vil sikre at kommunen opprettholder fokus på kvaliteten av arbeidet som gjøres uten at kommunen faktisk må øremerke ressurser til oppgavene. Dette er i tråd med gjeldende kommunelov og opprettholder muligheten for kommunens styringsrett i forhold til organisering.

Sarpsborg kommune støtter utvalgets forslag til at følgende tekst inntas i loven; Kommunen skal sørge for å ha tilgang til barnehagefaglig kompetanse over barnehagenivået.

Kapittel 15 – Barnehageeier:

Barnehageeier har ansvaret for kvaliteten på barnehagetilbudet i den enkelte barnehage og har ansvar for at vedtekter fastsettes. Utvalget foreslår at det stilles krav om at barnehagens godkjente leke- og oppholdsareal inne og ute samt barnehagens arealutnyttelse skal fremgå av vedtektene. Dette er av informasjonsverdi både for foreldre og barnehagemyndighet.

Sarpsborg kommune støtter utvalgets forslag.

Av vedtektene til den enkelte barnehage skal det fremgå hva som gjelder i forhold til opptakskrets og opptakskriterier. Utvalget er delt om barnehageeier skal gis anledning til å opprettholde denne retten eller om eksisterende rett burde vært innskrenket. Flertallet av utvalget mener at det ikke er ønskelig å innskrenke barnehageeiers rett til å bestemme dette, derimot presiseres det at kriteriene fortsatt må være objektive og etterprøvbare. Mindretallet (5medl) mener at denne retten bør innskrenkes. Blant annet nevnes det at ikke-kommunale barnehager fastsetter egen opptakskrets som gir forrang fremfor barn som har rett til barnehageplass etter loven.

Barnehageloven gir kommunen et ansvar for å sikre tilstrekkelig med antall barnehageplasser slik at retten til plass blir ivaretatt. En stor andel av barnehageplassene er ikke-kommunale, og dersom barnehageeiers rett til å bestemme opptakskrets og opptakskriterier blir videreført, minsker dette kommunens mulighet til å innfri lovens krav om tilstrekkelig antall barnehageplasser. Sarpsborg kommune mener det må være en klar forventning om at de ikke-kommunale barnehagene må forholde seg til opptakskrets og opptakskriterier som er gjeldene for alle barnehager i kommunen, særlig er dette vesentlig når kommunene er gitt ansvar å sikre likeverdig behandling av barnehagene.

Sarpsborg kommune støtter mindretallet synspunkt og anbefaler at dette bør fremkomme i ny § 14.

Utvalget har i sin uttalelse sett mer på barnehagens åpningstid og om det er behov for å innføre begrensninger i åpningstiden. Ut fra de undersøkelser som utvalget har foretatt gir det ikke grunnlag for å vurdere å innføre en maksimal oppholdstid for barna, det synes som om foreldre selv mestrer å sette de nødvendige grensene på en tilfredsstillende måte. Utvalget påpeker at barnehagen ikke skal være en oppbevaringsplass men et pedagogisk tilbud, og at et tilbud om utvidet åpningstid ikke må medføre et behov for å innføre maksimal oppholdstid. Døgnåpne/nattåpne barnehager er ikke å anse som et pedagogisk tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Utvalget anser at denne formen for tilbud er å sammenligne med foreldrenes behov for tilsyn, barnepass eller barnevakt.

Sarpsborg kommune deler utvalgets oppfatning.

Etter gjeldende barnehagelov finnes det ikke krav om forsvarlig system/internkontroll for å ivareta lovkrav i barnehageloven. Utvalget foreslår at det innføres krav om at eier etablerer et forsvarlig system i den enkelte barnehage. Et slikt system skal sikre at barnehageloven med forskrifter faktisk blir oppfylt. Systemet må kunne sette virksomheten og de ansatte i stand til å avdekke lovbrudd, og sørge for tiltak der lovbrudd avdekkes. Det viktigste hensynet er at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud i samsvar med barnehageloven og rammeplanen.

Sarpsborg kommune støtter utvalgets forslag.

Ved innføring av ny barnehagelov, er Sarpsborg kommune opptatt av at barnehageeier skal gis et ansvar for å formidle vesentlige opplysninger umiddelbart til barnehagemyndighet dette for å sikre at barnas beste til enhver til gis rett oppmerksomhet i den enkelte barnehage. Særlig viktig er dette i forbindelse ved alvorlige hendelser i barnehagen.

Sarpsborg kommune anbefaler at barnehageeier gis et selvstendig ansvar å informere tilsynsmyndigheten umiddelbart ved alvorlige hendelser i barnehagen. Sarpsborg kommune anbefaler følgende tilføyelse under § 18, nytt annet ledd: Barnehageeier skal varsle barnehagemyndigheten ved større hendelser der barn eller personale er involvert.

Kapittel 16 - Kvalitetssikrende bestemmelser i barnehagen

Utvalget har ønske om å sikre et likeverdig og godt kvalitetsnivå i barnehagene og har da sett det som hensiktsmessig å foreslå en regulering av noen sentrale strukturelle faktorer. Ut fra tilgjengelig forskning på barnehageområde er det enkelte strukturelle faktorer som skiller seg ut som særlig betydningsfulle. Barnegruppens størrelse og sammensetning, antall barn per voksen, pedagogtøtthet, personalets kompetanse, fysiske rammer som barnehagens lokaler og uteareal, utstyr og materiell er alle faktorer som synes å være allment aksepterte i å påvirke kvaliteten i barnehagene. Av disse faktorene er det en bred enighet om at det er personalets kompetanse som har størst betydning for kvaliteten på det pedagogiske arbeidet i barnehagen. I tråd med dette kommer utvalget med flere forslag på nasjonale føringer innenfor personalet og dets sammensetning og bakgrunn. Utvalget er delt i et flertall og et mindretall i flere av punktene.

Styrer er arbeidsgivers representant i barnehagen og har det daglige ansvaret i driften av barnehagen. Styrere har hovedansvaret for å ha et faglig samarbeid med og bindeledd til andre instanser som for eksempel barnevern og helsestasjon. De har også et særskilt ansvar for at den pedagogiske virksomheten gjennomføres, dokumenteres og vurderes i tråd med gjeldende føringer. Styrer har ansvar for å veilede og inspirere sine ansatte til nyttenkning i tråd med samfunnsutviklingen og det småbarnspedagogiske feltet spesielt. Hovedregelen pr i dag er at det skal være 1 styrer i hver barnehage. Men, det er i forarbeidene til loven gitt rom for å finne lokale løsninger i enkelte spesielle tilfeller. Et eksempel på dette kan være at flere små barnehager har organisert seg som en virksomhet med en styrer. Utvalget sitter med ett inntrykk av at slik samordning har blitt mer og mer utbredt, og at det en del steder fremstår som hovedregelen snarer enn unntaket. På bakgrunn av dette finner et flertall av utvalgets medlemmer at det fortsatt skal være en styrer i hver barnehage. Det samme flertallet har også kommet frem til at det fortsatt bør foreligge en mulighet for samordning, men at denne er langt snevrere enn dagens og at det kun er unntaksvis.

Utvalgets mindretall viser til en sektor som er i stadig endring og at det i stor grad er arbeidsoppgaver som berører administrative rutiner og eieroppgaver som opptar mye av styrers tid. De mener kommunen og private eier må ha større handle frihet til å velge form for organisering selv. De mener at dersom eier velger å ha andre enn styrer til daglig leder, skal hver barnehage fortsatt ha en ansatt som har det pedagogiske ansvaret etter barnehageloven. Disse medlemmene har derfor foreslått å endre betegnelsen "daglig leder" til "pedagogisk ansvarlig" i ny barnehagelov, jf. gjeldende barnehagelov § 17 annet ledd.

Det er særdeles viktig at barnehageeieren gis anledning til å organisere sin virksomhet uten statlig detaljstyring i forhold til styrerrollen. Lovverket bør ikke stille vilkår som hindrer en riktig utvikling av sektoren. Dagens barnehage står stadig ovenfor nye endringer dette medfører også at styrers oppgaver endres. En enhetsleder med ansvar for flere barnehager kan ivareta mange av de tradisjonelle styreroppgaver. Dog er det viktig at det er øremerket en ressurs som gis ansvar for å koordinere de andre pedagogene og være den som er pedagogisk og faglig ansvarlig til enhver tid i den enkelte barnehage. Sarpsborg kommune mener at det er riktig at man kan se på dimensjoneringen av ressursen ut fra en vurdering av konkrete oppgaver som skal løses.

Sarpsborg kommune støtter mindretallet i at eier selv må ha råderetten over hvordan de vil velge å organisere seg. Sarpsborg kommune ser det også som viktig å endre betegnelsen til "pedagogisk ansvarlig" for den som skal ha hovedansvaret for det pedagogiske ansvaret etter barnehageloven.

Dagens regelverk har en skjønnsmessig bestemmelse som gir barnehageeieren enn viss handlingsfrihet. Jf. barnehageloven § 18 femte ledd skal det være tilstrekkelig bemanning slik at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Utvalget har merket seg at det har vært store endringer i sektoren, samtidig har ikke kravet til bemanning blitt endret. Økningen av små barn i barnehagen er en av faktorene som medfører at utvalget vil se nærmere på kravet til bemanning. Utvalget mener det er av stor betydning at det er nok personale i barnehagen til at barna blir ivaretatt på en god måte. På bakgrunn av blant annet den store andelen små barn i barnehagen, mener utvalget det er behov for en bedre sikring i regelverket for at disse barna skal bli godt ivaretatt. Med dette som bakgrunn finner ikke utvalget at dagens lov vil kunne ivareta dette. Alternativet til skjønnsmessig krav til bemanning er å tallfeste kravet for bemanning. Dette kan gjøres på mange måter ut i fra for eksempel inndeling i spesifiserte alderskategorier. Uavhengig av inndeling ser utvalget på det som hensiktsmessig å tallfeste krav til bemanning da det også være lettere for barnehageeier og forholde seg til, samt at det vil forenkle jobben til barnehagemyndigheten. Utvalget mener også at det bør skjerpes inn kravet om å besørge forsvarlig bemanning til enhver tid og viser i den forbindelse til arbeidsmiljølovens bestemmelser, aml § 4-1 nr.3.

Utvalget mener det normalt bør være minst to ansatte til stede i barnehagen hele barnehagedagen.

Kompetent personale er en av de viktigste faktorene for å få til et godt systematisk pedagogisk tilbud i barnehagene. Tidligere utvalg som Brennautvalget og Østbergutvalget har uttrykt til dels stor bekymring for pedagogtettheten i barnehagene i Norge, jf henholdsvis NOU 2010:8 og 2010:7. Utvalget har gjort en bred vurdering av hva som taler for å styrke den pedagogiske bemanningsnormen. Utvalget har merket seg at det er en klar sammenheng mellom kvalitet og pedagogisk bemanning i barnehagen, dette mener utvalget taler for å løfte bemanningsnormen for pedagogisk personell opp som lovkrav. Utvalget mener også at en nasjonal standard vil lette barnehagemyndighetens tilsyn, samt at det vil sikre en enklere og mer likeverdig saksbehandling. De sier også at for å sikre alle barn et likeverdig tilbud av høy kvalitet så må økonomisk inndekking avklares.

Med pedagogisk bemanning mener utvalget i denne sammenheng pedagoger som oppfyller utdanningskravet og som deltar i det daglige arbeidet i barnegruppen. En kan ikke regne inn ekstra personell som hentes inn for å støtte for eksempel ett enkelt barn som har som oppgave å gi spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven. Utvalget mener at ett forholdstall mellom antall pedagoger og antall barn vil være hensiktsmessig. Utvalget vurderer om følgende inndeling kan være hensiktsmessig: 1 pedagog på inntil 6 barn under 3 år og 1 pedagog på inntil 12 barn over 3 år. Med en slik pedagognorm vil pedagoger utgjøre 50 % av barnehagens grunnbemanning. Utvalget har beregnet at et slikt krav vil medføre behov for ca 8000 flere pedagoger enn dagens pedagognorm krever. Ut fra prognoser i vekst av antall personer med godkjent utdanning etter barnehageloven vil kravet om eventuelt ny pedagognorm først kunne innfries helt i 2020.

Utvalget har med bakgrunn i at lovverket skal være til barnets best også sett på hva som skal kreves av minste kravet til assistentene. Med begrunnelsen at førskolebarn er en sårbar gruppe som er prisgitt de voksne i barnehagen og at de ser barnas behov og at rettighetene deres blir ivaretatt på en god måte. Utvalget finner også støtte hos Søbstadutvalget i at alle ansatte må ha kunnskap om barn og barnehage, og de er enige om at det på sikt er ønskelig at alle som arbeider i barnehage har utdanning på minst videregående nivå. Utvalget mener at barne- og ungdomsarbeidere har en viktig kunnskap for barnehagene, og har på den bakgrunn vurdert lovfesting av krav om 25 % andel barne- og ungdomsarbeidere av grunnbemanningen i hver barnehage som relevant kompetansekrav. Ved et slikt bemanningskrav vil det også her være behov for nye barne- og ungdomsarbeidere i årene frem til 2020. I snitt vil vi ha behov for 900 nye barne- og ungdomsarbeidere pr år.

Utvalget er enige om at kravet til grunnbemanning og pedagogisk bemanning skal være regulert i ny barnehagelov. Videre er utvalget enige i at barnehagens helhetlige bemanning må styrkes både i forhold til pedagoger og i forhold til at nivået på assistentene må høynes. Utvalget er delt i hvordan innholdet i fremtidige krav til bemanningsnorm skal være. Utvalgets flertall, alle medlemmene unntatt ett, foreslår at forholdstallet mellom voksne og barn skal være 1:3 for barn under 3 år og 1:6 for barn over tre år for den generelle grunnbemanningen. Begrunnelsen for forslaget er med bakgrunn i bemanningstradisjoner i barnehager i Norge fra tidligere og tilgjengelig forskning. Mindretallet mener at kravet bør skjerpes ennå mer og foreslår: "En ansatt kan ha ansvaret for inntil to barn under tre år. En ansatt kan ha ansvaret for inntil fem barn over tre år." Begrunnelsen til medlemmet for dette er at økt voksentetthet vil gi mer tid til læringsforberedende arbeide, utvikling av sosial kompetanse, språkutvikling, gode samtaler og bedre tid til refleksjon over barnehagens kvalitet og innhold.

Et annet flertall foreslår et forholdstall mellom pedagogisk bemanning og barn skal være 1:6 for barn under tre år og 1:12 for barn over tre år. De foreslår også at dette kravet skal tre i kraft fra 2020. Flertallet ser det som ønskelig at styrer ikke er innberegnet i pedagogisk

bemannings. Det samme flertallet foreslår videre at det fra 2020 lovfestes et krav om at 25 % av grunnbemanningen i hver barnehage skal være barne- og ungdomsarbeidere. Disse medlemmene mener at dette vil øke den samlede kompetansen i barnehagen.

Mindretallet ser at brukertilfredsheten er stor i sektoren og mener derfor at det er andre sektorer hvor det trengs større kvantitative økninger både av høyskoleutdannede og fagarbeidere. De innser at barnehager er viktig når det gjelder oppvekstforholdene, men kan ikke støtte kvalitetskrav som vil skape enda større vansker med rekruttering til andre oppgaver. Disse medlemmene foreslår derfor følgende alternativ til lovforslagets § 32 tredje ledd første og andre punktum: Førskolelærere eller andre med likeverdig pedagogisk utdanning skal utgjøre minst 40 prosent av barnehagens ansatte." Mindretallet støtter heller ikke kravet om 25 % fagarbeidere i barnehagens grunnbemannings. De mener et slikt krav vil være en omfattende samfunnsreform som må ses opp i mot kommunens samlede oppgaver. Mindretallet ønsker at regjeringen setter ned et utvalg som vurderer fagarbeidernes status og rolle i hele den offentlige sektor.

Dersom det er små barnhager hvor styrer også har en del av sin arbeidshverdag i barnegruppen er et samlet utvalg enige om at den tid som brukes i barnegruppen skal inngå i beregning av pedagogtettheten.

Utvalget foreslår her omfattende endringer som vil ha store økonomiske konsekvenser for den enkelte kommune og barnehageeier. Utvalget forutsetter derfor at kommunens økonomiske rammer styrkes frem mot 2020 i tråd med opptrappingen. Utvalget oppfordrer også KS og PBL om å finne en løsning på stridsspørsmålene om hvordan de økonomiske konsekvensene av kravene til pedagogisk bemanning skal fordeles.

Sarpsborg kommune synes det er flott at utvalget har sett på krav til bemanning og ser at det kan utgjøre en forskjell for barnet. Sarpsborg kommune finner det vanskelig å gi støtte til en slik lovendring som ikke kan tre i kraft før tidligst i 2020. Sarpsborg kommune vil isteden utfordre de statlige styrings organer om en ytterligere redegjørelse innbefattet hvilke konkrete tiltak som iverksettes for at målet kan nås i 2020. Statlig satsning på barnehageområde tilsvarende det som har vært innen psykisk helse og rus kan være et alternativ for å nå dette målet. Kommunene kan ved dette utfordres til å komme med forslag til tiltak for og nå ønsket bemanningsnorm. For eksempel kan det gjeninnføres en praktikantordning i barnehagene med mulighet for deltidsstudie innenfor barne- og ungdomsarbeiderutdanningen eller en førskolelærerutdanning og med påfølgende bindingstid.

Sarpsborg kommune anser at nåværende ordlyd i gjeldene barnehagelov sikrer en forsvarlig bemanning. For å videreutvikle barnehagene som et godt pedagogisk tilbud er Sarpsborg kommune enig i at pedagogtettheten og grunnbemannings bør økes. En endelig lovendring bør avventes til dette er mulig å innfri.

Utvalget har sett spesielt på de yngste barna i barnehagen. Det er en gruppe barn som krever en annen form for oppmerksomhet, skjerming og tilrettelegging av barnehage dagen og utvalget stiller spørsmål ved om dagens regelverk er godt nok for de under 3 år. Vi ser i dag at det er ulik praksis for når ett barn regnes som tre år. En god del barnehager regner barnet som tre år allerede fra januar det året barnet fyller, andre teller fra dagen barnet fyller eller fra august når nytt barnehage år starter opp. Utvalget har endt med ett lovforslag som sier at man kan regne barn som fyller tre år før først juli som tre år fra januar og de barna som fyller tre år etter første juli kan regnes som tre år fra august.

Sarpsborg kommune støtter dette lovforslaget. Sarpsborg kommune mener at det kunne vært ennå strengere siden barnehageplassen økonomisk er lagt til rette slik at barnehagen kan beholde barna på småbarnsavdeling til høsten det året de fyller tre år.

Kapittel 17 – Familiebarnehager:

Utvalget mener at dagens regulering av familiebarnehager har en rekke svakheter, og stiller spørsmål ved om familiebarnehager som driftsform ut fra dagens regelverk er forenlig med målet om et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. For å styrke familiebarnehagenes tilknytning til førskolelærerkompetansen, og slik styrke familiebarnehagene som pedagogisk virksomhet, ønsker utvalget å innskjerpe kravet om pedagogisk veiledning.

Utvalget foreslår at pedagogisk veiledning maksimalt kan omfatte 12 barn per førskolelærer når barna er under tre år og 20 barn per førskolelærer når barna er over tre år. Et slikt krav vil sikre at en pedagogisk veileder i full stilling vil kunne sette av 25% veiledning til hver assistent.

For å ivareta særpreget med familiebarnehager som et pedagogisk tilbud med hjemlig preg, foreslår utvalget å fjerne dagens adgang til å godkjenne ubebodde lokaler som et hjem i en familiebarnehage. Med samme begrunnelse foreslår utvalget å fjerne dagens adgang til å godkjenne doble gruppe.

Utvalget foreslår å fjerne adgang til dispensasjon fra utdanningskravet. Utvalget mener at dersom pedagogisk veileder som oppfyller utdanningskravet mangler, må eier i samarbeid med kommunen sørge for at det foreligger en annen midlertidig løsning i perioden frem til ny pedagogisk veileder ansettes. Utvalget foreslår videre at hvis familiebarnehagen ikke klarer å finne en pedagogisk veileder kan kommunen sørge for pedagogisk veiledning i familiebarnehagen.

Sarpsborg kommune stiller seg positiv til utvalgets forslag til endringer innenfor reguleringen av familiebarnehager. Familiebarnehager utgjør en ikke ubetydelig andel av tilgjengelige barnehageplasser for barn med rett til plass, og vil gjøre det en tid framover. For å sikre god kvalitet i familiebarnehagene er det viktig med endringer i forskriften.

18 Barn med særlige behov

Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen er i dag hjemlet i opplæringsloven. I NOU 2009:18 og i senere meld. St. 18(2010-2011) foreslås det å overføre reguleringene til barnehageloven. I høringsuttalelse avgitt fra Sarpsborg kommune støttes dette. Dagens rett innebærer at spesialpedagogisk hjelp er gratis, og at det ikke skal kreves noen form for egenbetaling for den tiden barnet får oppfylt retten til spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. Dette innebærer at det skal gis fradrag i foreldrebetalingen for den tiden barnet etter enkeltvedtak er tildelt spesialpedagogisk hjelp. Utvalget har foreslått at denne retten videreføres i ny lov. Statens råd for likestilling av funksjonshemmede har kommentert at det er betenkelig at familier med barn med spesielle behov får økonomiske fordeler fremfor andre familier og at dette vil stride mot prinsippet om likestilling. Videre sier de at dersom familien velger bort barnehage pga. økonomiske forhold, bør dette vurderes i særskilte tilfeller og ut fra en annen ordning i kommunen. Sarpsborg kommune deler til dels denne oppfatningen, og ser at barnehage kan bety en stor forskjell særlig for barn med spesielle behov og det er viktig at spesialpedagogisk hjelp som gis er gratis, uavhengig om dette skjer i hjemmet eller i barnehagen. For å sikre likestilling mellom familier som benytter seg av det samme frivillige tilbudet, er det viktig at oppholdstiden i barnehagen betales for uavhengig av hvor den spesialpedagogiske hjelpen gis.

Gjeldene rett opprettholder en forskjell mellom brukere som gis samme tjeneste. Sarpsborg kommune er uenig med utvalgets forslag, isteden bør det presiseres at den spesialpedagogiske hjelpen som gis er gratis men at dette i seg ikke gir grunnlag for reduksjon i foreldrebetaling

Utvalget finner etter en samlet vurdering at det skal kunne legges vekt på barnets omgivelser/miljø/kontekst ved tildeling av ressurser til spesialpedagogisk hjelp. Vurderingen må først og fremst gjøres med utgangspunkt i barnets behov. Deretter må det vurderes om barnehagene har de nødvendige ressursene og kompetansen til å gi barnet den nødvendige hjelpen innenfor det ordinære barnehagetilbudet. Dersom det ikke er mulig, vil barnet ha rett til spesialpedagogisk hjelp. Et slikt hensyn til barnets omgivelser vil i noen tilfeller medføre justeringer av struktur og organisering i barnehagen hvor barnet har plass for en periode. Ett slikt tiltak må komme klart frem av sakkyndig vurdering. Dette forutsetter imidlertid at kommunale og ikke-kommunale barnehageeiere faktisk driver barnehagene i samsvar med barnehageloven, som er den kvalitative forutsetningen for å legge vekt på barnets omgivelser

Sarpsborg kommune støtter forslaget vurdering om at det er viktig å legge vekt på barnets omgivelser/miljø/kontekst ved tildeling av ressurser til spesialpedagogisk hjelp. Dette er med på å skape helhetstenkning rundt barnet.

Gjeldene lov har ingen tidsfrister for saksbehandling av søknad om spesialpedagogisk hjelp. Utvalget foreslår at en saksbehandlingstid på tre måneder totalt vil være en konkretisering av forvaltningslovens krav til forsvarlig saksbehandlingstid. Ved behov for ytterligere informasjon for å fatte ett så korrekt vedtak som mulig mener utvalget at man da skal gjøre et midlertidig vedtak inntil mer informasjon foreligger fremfor at saksbehandlingstiden blir lengre.

Sarpsborg kommune støtter dette. Et slikt midlertidig vedtak vil være med å skjerpe kommunens arbeide med raskets mulig innhente informasjon til barnets beste. Dersom all informasjon foreligger støttes også saksbehandlingsfristen på inntil 3 måneder.

Det foreslås at foreldre kan kreve at kommunen gjør de undersøkelsene som er nødvendig for å finne ut om et barn trenger spesialpedagogisk hjelp. Dette innebærer at det må utarbeides en sakkyndig vurdering i samsvar med lovbestemte kriterier dersom foreldrene ber om avklaring på hvorvidt deres barn kan ha rett på spesialpedagogisk hjelp.

Sarpsborg kommune støtter utvalget i at det ikke bør være noen forskjell i foreldres rolle enten de har barn i barnhage eller i skolepliktig alder og foreldrene skal derfor kunne kreve undersøkelse om de mener det er nødvendig.

Pr i dag har ikke personalet i barnehagen den samme vurderings- og meldeplikten som undervisningspersonalet etter opplæringslovens § 5-4 første ledd andre punktum. Utvalget mener at et slikt vurderingsarbeid er et viktig element i å kunne oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp. Det foreslås derfor at det lovfestes en plikt for barnehagepersonalet til å vurdere om et barn kan trenge spesialpedagogisk hjelp. Utvalget finner det rimelig at ansvaret for å vurdere dette legges til ansatte med pedagogisk utdanning. Dersom det pedagogiske personalet vurderer at et barn kan ha rett på spesialpedagogisk hjelp, skal dette meldes til styrer som videreformidler disse vurderingene til kommunen.

Sarpsborg kommune støtter dette. Vi ser det som ett ledd i å se barnets beste og også som en del av helhetstenkningen rundt barnet.

Det foreslås en lovbestemt plikt til å lage en individuell tiltaksplan for spesialpedagogisk hjelp for alle barn som har rett til slik hjelp. Det er kommunen som har ansvaret for å oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp, og bør således også ha ansvaret for å lage den individuelle tiltaksplanen. En slik plan må inneholde mål for den spesialpedagogiske hjelpen, hvordan den skal gjennomføres, hvordan tiltak skal evalueres og ansvarsforhold må avklares. Det foreslås også at den inneholder en vurderingsdel. Det må klart komme frem i enkeltvedtaket og i den individuelle tiltaksplanen hvor ofte vurdering og evaluering av den spesialpedagogiske hjelpen skal gjennomføres. Ansvaret for å utarbeide en tiltaksplan kan imidlertid delegeres til den som har ansvaret for å oppfylle enkeltvedtaket om

spesialpedagogisk hjelp, herunder ikke-kommunal barnehageeier

Kommunen må ha et system som sikrer at den individuelle tiltaksplanen for spesialpedagogisk hjelp har en utforming som støtter opp om planens formål.

Sarpsborg kommune støtter en slik individuell tiltaksplan. For at planen skal gagne barnet best mulig et det viktig med ett godt samarbeid mellom de som fatter det enkelte vedtaket og den enkelte barnehage for bes mulig tilrettelegging.

Utvalget er opptatt av at organisering og finansiering av offentlig forvaltning ikke skal ha negativ betydning for barnas rettigheter. Utvalget forstår derfor at det lovfestes at et vedtak om spesialpedagogisk hjelp gjelder for den tiden som følger av vedtaket, også om barnet flyttet til en ny kommune. Vedtaket fra gammel bostedskommune faller først bort når ny bostedskommune har fattet nytt midlertidig eller varig vedtak. Det er den nye kommunen som vil være økonomisk, juridisk og organisatorisk ansvarlig for å oppfylle vedtaket.

Med hensyn til barnet mener Sarpsborg kommune at dette er en god ordning. Det fordrer også den nye kommunen til raskt å fatte eget vedtak. Det vil også oppfordre kommunene til å jobbe i forkant slik at tilbudet kan tilrettelegges på best mulig måte før barnet flytter. Med dette som utgangspunkt vil Sarpsborg kommune støtte forslaget. Det kan bli uventede kostnader for tilflyttende kommune, men ivaretar stabilitet for barnet. Sarpsborg kommune mener der bør vurderes om en overgangs ordning i forhold til det økonomiske ansvaret skal gjøres gjeldene.

Barn med nedsatt funksjonsevne kan ha behov for særskilt tilrettelegging av fysiske og personalmessige forhold i barnehagen. En slik tilrettelegging vil medføre ekstrakostnader for barnehageeier. Tidligere var det øremerkede midler til å dekke slike behov. For å sørge for at barna med nedsatt funksjonsevne fortsatt får dra nytte av ressursene som tidligere var øremerket gjennom statstilskudd mener utvalget at det er behov for å tydeliggjøre kommunens ansvar gjennom lov. Utvalget foreslår følgende bestemmelse: *Kommunen skal tilrettelegge barnehagen for barn med nedsatt funksjonsevne. Kommunen skal etter søknad fra barnehagen fatte vedtak om tilskudd til særlig tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne sikres likeverdige barnehagetilbud. Tilskuddet kan gå til tiltak til enkeltbarn eller barnegrupper*

Utvalget mener et slikt lovforslag vil bidra til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne – kommunene må yte nødvendig tilrettelegging.

Sarpsborg kommune mener det må komme klarere fram hva barnehageeier/barnehagens "ordinære" oppgaver er, også i forhold til barn med nedsatt funksjonsevne. Tilrettelegging kan medføre ekstra kostnader for barnehageeier. Det er nødvendig å konkretisere hvilke forventninger som ligger i uttrykk som "tilstrekkelig" hjelp, "uforholdsmessig byrde" og "nødvendige kostnader". En slik avklaring må til før det kan ta stilling til forslaget.

Sarpsborg kommune kan ikke ta stilling til forslaget før det foreligger en videre utdyping av vilkårene til § 41, 2.ledd, 1.setning om kommunens ansvar for å tilrettelegge barnehagen for barn med nedsatt funksjonshemming, og hva som forventes vektlagt i en klage fra barnehageeier.

Etter dagens § 7-6 i opplæringsloven har barn med rett til spesial pedagogisk hjelp etter § 5-7 rett til skyss når det er særlige hensyn som tilsier det. Utvalget mener at denne rette også bør overføres til ny barnehage lov.

Foreldre har selv ansvar for å bringe barn til barnehagen. Den daglige dialogen mellom foreldre og barnehagen er viktig for barnets trivsel. Barn med nedsatt funksjonsevne har rett til denne opplevelsen. Gratis skyss med påfølgende fravær av foreldredeltagelse kan forringe

et godt pedagogisk tilbud. Videre vil rett til gratis skyss opprettholde ubalanse mellom brukere. Mange foreldre til barn med nedsatt funksjonsevne er gitt hjelp av det offentlige for å dekke kostnader til bilhold pga. barnets helse og bør i den anledning mestre transporten selv. Plikten til å utøve daglig omsorg og inneha foreldreansvar er lik uavhengig om barnet har nedsatt funksjonsevne eller ikke, og det offentlige bør ha lik forventning til alle foreldre uavhengig av barnets fungering. I særskilte situasjoner kan det gjøres unntak, en slik søknad bør begrunnes ut fra barnets eller foreldrenes helse og hjemles i helselovgivningen fremfor barnehageloven.

Sarpsborg kommune er uenig i forslaget. Uavhengig av barnets fungeringer, bør det forventes at foreldre både ønsker å ha daglig dialog med barnehagen og tar ansvar for transport. Likeverdighet i tilbudet og likestilling mellom brukergrupper er vesentlige momenter.

Økonomiske konsekvenser:

Flere av forslagene som fremmes i utredningen innebærer økte offentlige utgifter. For Sarpsborg kommune vil det bety både økonomiske- og administrative konsekvenser.

Følgende endringer eller videreføringer i ny barnehagelov vil gi økonomiske konsekvenser for kommunen, og bør kompenseres over statsbudsjettet;

- Maksimal sats og moderasjonsordninger i foreldrebetaling
 - Statlig regulering uten at kommunene gis anledning til å påvirke til tross for økte kostnader i barnehagen
- Opprettholdelse av barnehageeiers rett til selv å bestemme egen opptakskrets og opptakskriterier uavhengig av om kommunens målsetning om full barne plass er oppfylt
- Fratrekk i foreldrebetaling for den tid barnet mottar spesialpedagogisk tilbud
- Barnets rett til å opprettholde spesialpedagogisk tilbud ved flytting og uten at ny kommune gis anledning til å påvirke kostnadene
- Ansvar for å tilrettelegge barnehager for barn med nedsatt funksjonsevne
- Endret og utvidet mandat for PPT
 - Ansvar for å hjelpe barnehagene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling, jf. tilsvarende ansvar i forhold til
 - Sarpsborg har 18 skoler og 47 barnehager – nytt og utvidet mandat for PPT innebærer at flere ressurser må avsettes
- Barnehagens miljø bør inngå i sakkyndiges vurdering i forhold til behov for spesial pedagogiske ressurser vil medføre økt forventninger og ansvar til kommunen om å avsette tilstrekkelig midler
- Innføre rett til gratis skyss for barn med nedsatt funksjonsevne
- Økt krav til saksbehandling
 - 3 mnd. frist for fullført behandling, utferdige midlertidig vedtak i påvente av endelig vedtak fremfor lengre behandlingstid
 - Utarbeide sakkyndig rapport, tiltaksplaner og halvårsrapporter
 - Klagebehandling
- Ansvar for å sørge for pedagogisk veiledning dersom familiebarnehager ikke får ansatt veileder.

Generell bemanning om et bemanningskrav på 1:3 og 1:6, og et pedagogkrav på 1:6 og 1:12 vil få store økonomiske konsekvenser da det bl.a. vil innebære at pedagoger utgjør 50 % av barnehagens grunnbemanning.

Foreldrene, FAU og SU gis klagerett knyttet til det fysiske og psykososiale miljøet. Flere parter skal høres/ orienteres i enkeltsaker noe som kan virke byråkratiserende. Dette vil i tillegg gi administrative konsekvenser, og påføre barnehagene uforutsette utgifter.

Utvalget har utredet kostnadseffektene av forslagene som innebærer økte offentlige utgifter, samt at de også har vurdert bredere samfunnsøkonomiske konsekvenser av forslagene som fremmes. Utvalget mener at i den grad det vil være nødvendig å prioritere mellom forslagene som krever økte offentlige overføringer, er det tiltak som er direkte rettet mot å gi barn i barnehage et bedre tilbud, som bør prioriteres.

Sarpsborg kommune er av den oppfatning at innføring av ny barnehagelov som foreslått vil påføre kommunen uforholdsmessig store utgifter, samtidig som den vil redusere kommunens handlingsrom og styringsrett innenfor barnehageområdet. Sarpsborg kommune mener at dette ikke er i tråd med ønsket utvikling i egen kommune. Nylig bestemt statlig tilskuddsordning er i seg selv kostnadskrevenende for kommunen og ytterligere statlig detaljstyring vil forringe muligheten for å påvirke utvikling innenfor kommunens barnehager positivt.

Rådmannens innstilling:

Sarpsborg kommune slutter seg i all hovedsak til tilrådning i NOU 2012:1 Til barnas beste – Ny lovgivning for barnehagene. Merknader som fremkommer i saken vedtas som Sarpsborg kommunes høringsuttalelse.

Ovennevnte uttalelse sendes Kunnskapsdepartementet.

Behandling i Plan- og økonomiutvalget 26.04.2012

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken:

Stein Erik Westlie (FRP), Ann-Hege Indrevoll (H),

Representanten Stein Erik Westlie fremmet på vegne av Fremskrittspartiet følgende forslag:

Side 3

Forslag: Sarpsborg kommune støtter utvalgets mindretall.

Øverst side 4

Faller bort siden vi støtter et statlig tilsyn.

Kap 14

1. punkt

Forslag: Sarpsborg kommune støtter utvalgets mindretall.

Side 5

Forslag: Sarpsborg kommune ønsker som et utgangspunkt fri etableringsrett for barnehager. Videre støttes forslaget om egnethet og at det settes kriterier for det.

Side 6

1. sak

Forslag Sarpsborg kommune støtter flertallets innstilling
(det betyr at vi stemmer mot kommunens forslag)

Øverst side 11:

Familiebarnehager:

Sarpsborg kommune stiller seg negativ til endringer i rammevilkårene for familiebarnehager. Det må fremkomme klart for brukerne hvilke vilkår som gjelder slik at foreldrene er kjent med familiebarnehagen sin driftsform.

Forslag til innstilling:

Som rådmannens innstilling, men med de ovennevnte merknader.

Votering

Rådmannens innstilling ble satt opp mot forslaget fra Fremskrittspartiet.

Rådmannens innstilling ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer. (Mindretallet FRP 2, H 2, KRF 1)

Plan- og økonomiutvalgets vedtak

Sarpsborg kommune slutter seg i all hovedsak til tilrådning i NOU 2012:1 Til barnas beste – Ny lovgivning for barnehagene. Merknader som fremkommer i saken vedtas som Sarpsborg kommunes høringsuttalelse.

Ovennevnte uttalelse sendes Kunnskapsdepartementet.

RETT UTSKRIFT

Dato 29. april 2012

Hilde Øisang

Formannskapssekretær

Saken oversendes saksbehandler for ekspedering/oppfølging.

